

॥ श्रीः ॥

रागचंद्रिका ।

अयं ग्रंथः

सुम्भष्यां

पं. विष्णुशर्मणा

विद्यमानसंस्कृतस्ये फोतोग्राफीयां २३ वं०

वा. रा. कालेकरद्वारा मुद्राशरीरं कलिका

प्राकारस्य नीतः ।

वर्षे १९३३. पृ. १९३३.

(अनेकविधतः कालवीर्यतः)

Printed by B. E. Chitambar at the "Nirayana-edgar"

From, 23, Kolaba Lane, Bombay.

and

Published by Vishnu Narayan Bhaskar, Walkeshwar,
Mr. Shantaram Narayan's Bungalow, Post Malabar Hill.

श्रीगणेशायनमः ।

अथ रागचंद्रिकाप्रारम्भ्यते ।

मत्वा मज्जानमं सार्वं श्रीरामं मासतिं गुरुन् ॥

रागाणां तत्त्वबोधाय प्रवक्ष्ये रागचंद्रिकाम् ॥ १ ॥

अथोद्देशः ॥

भैरवः प्रथमो रागस्ततो वंशजभैरवः ॥

आनन्दभैरवश्चैव शिवभैरव एव च ॥ २ ॥

ततः प्रभातो रामकीर्तुण्यभैरव्यहोरिका ॥

योगिनी च विभासश्च ततः सौराष्ट्रको मतः ॥ ३ ॥

वेलावली पुनः शुक्ला यमनीपूचिका तथा ॥

नटवेलावली देवगिरिक्षाह्वयकलाथा ॥ ४ ॥

सर्पदां देसकारश्च लच्छासानसार्थैव च ॥

ककुभश्चाथ मादश्च भैरवी सिंधुभैरवी ॥ ५ ॥

भूषाजश्चैव सामंतस्तोटिका गुजरी तथा ॥

छाचारी च मुसारी चासावरी जैनपूरिका ॥ ६ ॥

देशी च देवमाधारः सटो देशाख्य एव च ॥

सुहा सुग्राहका मध्यमादिः सारंग एव च ॥ ७ ॥

पृदावनी वृद्धदेसो गौडसारंगकलाथा ॥

पटमंजरीश्च धनाश्रीश्च भीमपलाशिका ॥ ८ ॥

मूलतानी च पीलुश्च वर्षा मादस्तथा पुनः ॥

मालीगौरी वराटी च जैत्रोडभो मालवशिका ॥ ९ ॥

पूर्वी जैवशिका पुर्याधनाश्रीर्दसकंकणी ॥

रेवा साजगिरी गौरी श्रीत्रियेष्वा च टंकिका ॥ १० ॥

मालवी दीपकश्चेते रागा दिवसवर्तिनः ॥
 श्लोकाः षट्षष्टिसंख्याका अथ रात्रिमत्तान् सुधे ॥ ११ ॥
 यमनः ह्युद्धकल्याणो भूपाली च हमीरकः ॥
 श्चामः कामोदको हेमधेन्द्रकानो नदस्तथा ॥ १२ ॥
 छायानाटश्च केदारो महाहा चांदिनी तथा ॥
 मिहंगश्च तथा श्लोकाः प्रशिद्धः संकरस्तथा ॥ १३ ॥
 पूरिया च समाजश्च तथा लंबावती स्मृता ॥
 रागेश्वरी च दुर्गा च तिलंगश्च तथा पुनः ॥ १४ ॥
 शिंशूटिका पहाडी च सोरठी देश एव च ॥
 तथा वैजयवती च कामोदस्तिलकादिकः ॥ १५ ॥
 महारो मेघमहारः सुरमहार एव च ॥
 मीयामहारको गौडमहारः काफिका तथा ॥ १६ ॥
 सिंधुरो धानिका नीलांबरी नारा तथैव च ॥
 कर्णाटको नायकी च हुसेनी कौशिरैव च ॥ १७ ॥
 अडुलकः सहाना च वानीश्वरीचहारकी ॥
 मालकीशिक्ष हिंदोखो वसंतो महिहारकः ॥ १८ ॥
 भंलारः पंचमश्चैव परजः सोहनी तथा ॥
 कर्लिंगश्चाथ ललितपंचमो ललितस्तथा ॥ १९ ॥
 रागास्त्वेते रात्रिमैवाः षट्षष्ट्याःसमीरिताः ॥
 अहोरात्रमत्तान् स्युर्द्वाविंशत्युत्तरं भवत् ॥ २० ॥

अथ लक्षणानि ॥

प्रथमो भैरवो रागो मृदुमर्षभधैवतः ॥
 यादी धैवत एवाऽत्र संयादी चर्षभो मत्तः ॥ २१ ॥
 यदि भैरवरागेऽस्तित्रिपादः परिवर्जितः ॥
 गांधारस्य च यकल्यं भवेद्गंगालभैरवः ॥ २२ ॥
 यदा भैरवमेतेऽस्तिन् भवेत्तीव्रतु धैवतः ॥
 आनंदभैरवं सांशं संपूर्णं तं तदा विदुः ॥ २३ ॥

(२)

भैरवस्वापरोहे तु कोमली भयतो गनी ॥
 शिवभैरवनाहुस्तं तदा गीतविशारदाः ॥ २४ ॥
 अस्मिन् भैरवसंस्थाने प्रभातो वादिमध्यमः ॥
 षड्दसंवाद्यनुगतो ललितानेन गीयते ॥ २५ ॥
 धवादिनी रिसंवादिन्वधो रिमधकोमला ॥
 मनिबंधिताऽऽरोहे प्रोक्ता रामकली बुधैः ॥ २६ ॥
 गनिमध्वा गुणकली मृदुधैवत्वादिनी ॥
 कोमलर्षभसंवादिन्यौडुवा मृदुमध्यमा ॥ २७ ॥
 पूर्वानि भैरवो यस्यामुत्तराणि हरिमिया ॥
 विचित्ररुषिणी प्रातरहीरी गीयते बुधैः ॥ २८ ॥
 गांधारहीना षड्वांवा मृदुधैर्षभमध्यमा ॥
 जिषाद्रहिताऽऽरोहे योगिनी प्रातरेव हि ॥ २९ ॥
 विभातो मनिहीनस्तु कोमलर्षभधैवतः ॥
 धवाद्युषभसंवादी गीयते प्रातरौडुवः ॥ ३० ॥
 भैरवस्यैव संस्थाने धैवतद्वयसंयुतः ॥
 समसंवादसंपूर्णः सीराष्ट्रो गीयते बुधैः ॥ ३१ ॥
 वेलावली मान्यतीव्रा गसंवादिधवादिनी ॥
 आसौडुमेऽऽपमनिका प्रातरेव हि गीयते ॥ ३२ ॥
 शुद्धवेलावली त्यक्त्वा समसंवादिवादिनी ॥
 किंचित्कोमलनिसर्गा प्रातर्मेवा स्मृता बुधैः ॥ ३३ ॥
 तीव्रमध्यमसंयुक्ता षसंवादिसवादिनी ॥
 वेलावली तु यमनीपूर्विका कथिता प्रमे ॥ ३४ ॥
 नटवेलावली चाथ समसंवादिवादिनी ॥
 आरोहे नटसंमिथ्या प्रातरेव हि गीयते ॥ ३५ ॥
 वेलावल्यास्तु संस्थाने कल्याणांगेन गीयते ॥
 षड्दुवादी देवगिरिविलोमे धगदुर्बलः ॥ ३६ ॥

वेलावलीसमुद्भूत आरोहे वर्ग्यमध्यमः ॥
 अर्हया धगसंवादोऽवरोहे नृदुनिः क्वचित् ॥ ३७ ॥
 वेलावलीस्वीरेव सर्पदा गीयते बुधः ॥
 पद्मपंचमसंवादी प्रातःकालोचितो हि सः ॥ ३८ ॥
 देशीकारे मनी वर्ग्यो वादिसंवादिनी धनी ॥
 तीव्रास्तु रिभगाः प्रोक्ता गेवता प्रातरेव हि ॥ ३९ ॥
 वेलावली तु खंभावमिशिता यदि जायते ॥
 धगसंवादतो लच्छात्तागः प्रातः समीरितः ॥ ४० ॥
 जयपंती यदा वेलावल्यां संमिशिता भवेत् ॥
 रिपसंवादिवादिभ्यां ककुभः प्रातरेव हि ॥ ४१ ॥
 मान्यतीव्रस्वरः पूर्णः पद्मांशो वक्रचक्रमः ॥
 रिधदुर्बल आरोहे मादोऽयं सार्वकालिकः ॥ ४२ ॥
 यत्र पद्मस्वरो वादी संवादी मध्यमः स्मृतः ॥
 स्वीरिणी गीयते प्रातर्भैरवी सर्वकोमला ॥ ४३ ॥
 यत्रर्षभस्तु तीव्रः स्वात्समी संवादिवादिनी ॥
 सिंधुपूर्वा भैरवीयं प्रातर्गेयाऽन्यकोमला ॥ ४४ ॥
 भूपालो भैरवीमेलेऽप्यौदुवो मनिवर्जितः ॥
 धवादी च नसंवादी प्रातरेव हि गीयते ॥ ४५ ॥
 गनिवर्जित आरोहेऽवरोहे तु निवर्जितः ॥
 समसंवादिवादी च सामंतो भैरवीस्वीरः ॥ ४६ ॥
 मनी तीव्री धगरवः कोमलाः सुधर्गौ स्मृती ॥
 वादिसंवादिनी यत्र तोडी सा संगवे मता ॥ ४७ ॥
 पंचमो वर्ग्यते यत्र वादिसंवादिनी धरी ॥
 संगवे गीयते तग्नेस्तोडी सा गुर्जरीरिता ॥ ४८ ॥
 यदि तोडी कोमलेन मध्यमेन युता क्वचित् ॥
 तदा धदति तां सर्वे ताचारीमिति पंडिताः ॥ ४९ ॥

(५)

सोऽदीर्घं यदि तीव्रेण गांधारेण समन्विता ॥
 प्रवदति तदा त्वेनां मुखारीमिति गायकाः ॥ ५० ॥
 मृदु गमी धनी पैव तीव्रस्तु कृपभो धर्मी ॥
 वादिसंवादिनी चत्वां सासावर्षधि संगवे ॥ ५१ ॥
 कोमला गमधनयो यस्यां सैव निवादिनी ॥
 गसंवादिन्वभिमतता जीवपूरी च संगवे ॥ ५२ ॥
 आसावरीस्वरैर्युक्ताऽप्यारोहे गभवर्जिता ॥
 देशी द्वितीययामेऽह्नि समसंवादभूषिता ॥ ५३ ॥
 आसावरीमेलभयः सपसंवादशोभनः ॥
 आरोहे रिधचन्वस्तु देवगांधार इष्यते ॥ ५४ ॥
 नीरवासावरीत्वादिरागेः पङ्क्तिः सुनिश्चितः ॥
 पैवतांशो गसंवादी खटः संगव ईरितः ॥ ५५ ॥
 हरिमित्रामेलभयो देशाक्यो धगतुर्बलः ॥
 पङ्कवादी मसंवादी सारंगान्धेन गीयते ॥ ५६ ॥
 कोमलाः स्युर्गमनयः समी संवादिवादिनी ॥
 तीव्रर्षभो धरीनस्तु सूहा कुतुप इष्यते ॥ ५७ ॥
 कोमलाः स्युर्गमनयः सपी संवादिवादिनी ॥
 नारोहे धस्तीवरिधा सुगार्ई कुतुपे स्मृता ॥ ५८ ॥
 तीव्रर्षभा मृदुमनिर्धगवर्ष्यां रिवादिनी ॥
 संवादिर्षचमा प्रोक्त्य मध्याह्ने मध्यमावती ॥ ५९ ॥
 गवर्ष्यः कोमलमनिः सारंगस्तीव्रधर्षभः ॥
 परिसंवादिवादी च मध्याह्ने गीयते जुषिः ॥ ६० ॥
 यदा तीव्रो निवादः स्वादारोहे न च धैवतः ॥
 तदा सारंग एषार्थं वृंदावन्वभिधीयते ॥ ६१ ॥
 गवर्जितो मृदुमनिः सारंगसहशोऽल्पधः ॥
 पवादी पङ्कसंवादी मध्याह्ने षट्सकः ॥ ६२ ॥

तीर्त्वा रिगी धनी यत्र मध्यमी त्रुी समीरिती ॥
 यकोऽसी गीतसारंगो गात्रः संवादिधैवतः ॥ ६३ ॥
 कोमला निगमा यत्र प्रारोहे तुर्बली धनी ॥
 पद्मपंचमसंवादाऽपराह्णे पटमंजरी ॥ ६४ ॥
 कोमलाः स्युः स्वरः सर्वे वादिसंवादिनी पसी ॥
 नारोहणे रिधौ यत्र साऽपराह्णे धनाश्रिका ॥ ६५ ॥
 मनी तु कोमली गोऽपि समी संवादिवादिनी ॥
 आरोहे न रिधौ साऽपराह्णे भीमशलाश्रिका ॥ ६६ ॥
 कोमला रिधमा यत्र वादिसंवादिनी पसी ॥
 आरोहे रिधहीना सा मूलतान्त्रपराह्णना ॥ ६७ ॥
 द्विगा मृदुनिमा चैव प्रारोहे रिधवजिता ॥
 पद्मपंचमसंवादाऽपराह्णे हंसकंकणी ॥ ६८ ॥
 सर्वे स्युः कोमलासीत्रा वादी तु मृदुगो मत्तः ॥
 संवादी यत्र निस्तीत्रः पीडुरागः स सर्वदा ॥ ६९ ॥
 द्विगो द्विधो द्विनिः पूर्णो मृदुमस्तीत्ररिस्तथा ॥
 परिसंवादिवादिभ्यां वर्षारागः सदा मत्तः ॥ ७० ॥
 तीर्त्वा गमी धनी चैव मृदु रिधैवतर्षमी ॥
 संवादिवादिनी यत्र स मारुः सायमीरितः ॥ ७१ ॥
 मारुमेळसमुद्भूतः संपूर्ण कृपभांतकः ॥
 मंत्रमध्यस्वरः सार्यं मालीगौरोऽभिगीयते ॥ ७२ ॥
 धराटी मारुसंस्थाने धसंवादिगवादिनी ॥
 पंचमेन युता पूर्णा गीयते सायमेव हि ॥ ७३ ॥
 मारुसंस्थानतंभूतधीदुवो मनिवर्जितः ॥
 पवादी पद्मसंवादी सार्यं जैत्रोऽभिगीयते ॥ ७४ ॥
 तीत्रा गमनयो यत्र वादिसंवादिनी पसी ॥
 वर्जितर्षमथा सार्यं मालवश्रीः प्रकीर्तिता ॥ ७५ ॥

(७)

मूढ रिषी मध्यमी श्री वादिसंवादिनी गनी ॥
 पूर्वरागः सायमुक्तः पूर्णारोहावरोहः ॥ ७६ ॥
 मध्यमेन विहीना तु त्रिवेणी रिषकोमला ॥
 श्र्वमेन गीयते सार्य परिसंवादिवादिनी ॥ ७७ ॥
 त्रिवेणीसदृशी टंकी महीना रिषकोमला ॥
 श्र्वमेन गीयते सार्य रिपसंवादिवादिनी ॥ ७८ ॥
 पूर्वमिलसमुद्भूता गांधा साजगिरिर्मता ॥
 द्विधैवता च संपूर्णा कञ्चिकोमलमध्यमा ॥ ७९ ॥
 पूर्वमिलसमुखजा आरोहे निधिवर्जिता ॥
 रिपसंवादसंपन्ना मालवी सायमीरिता ॥ ८० ॥
 मनिहीना तु रेवा स्वात् कोमलसंभवेयता ॥
 गांधा क्षैत्रिणु पद्मांशा गीयते सायमेव हि ॥ ८१ ॥
 पूर्वमिलसमुखजा आरोहे रिषवर्जिता ॥
 गांधारांशा सायमिचं जैत्रक्षीगीयते बुधेः ॥ ८२ ॥
 तीव्रास्तु निगमा बरुंदां कोमली धैवतर्पनी ॥
 पांशा संवादिकवन्ता सायं पूर्वाधनाश्रिका ॥ ८३ ॥
 यत्र तीव्रा गमनयो वादिसंवादिनी परी ॥
 आरोहे न गंधी सार्य श्रीरागो गीयते बुधेः ॥ ८४ ॥
 बरुंदां गमनयस्तीव्रा वादिसंवादिनी रिपी ॥
 शौरी श्रीपदशी पूर्णा सार्यकालेऽभिगीयते ॥ ८५ ॥
 पूर्वमिलसमुखज आरोहे वर्जितर्पनः ॥
 अवरोहे निर्निषादः सांशः सार्यं हि दीपकः ॥ ८६ ॥
 गतं दिनमथो रात्रिः ॥
 यत्र सर्वे स्वरास्तीव्रा वादिसंवादिनी गनी ॥
 निशागुप्ते तु यमनः कञ्चिकोमलमध्यमः ॥ ८७ ॥
 आरोहे मनिहीनस्तु शुद्धस्त्रीप्रस्वरैर्बुतः ॥
 गांधो धैवतसंवादी प्रथमे प्रहरे निचि ॥ ८८ ॥

आरोहे चावरोहे च भूषाली मन्विर्जिता ॥
 मांशो धैवतसंवादिन्पुष्पा तीव्रस्वरनिशि ॥ ८९ ॥
 द्विमस्तीव्रेतरौ मांशो आरोहे स्वल्पपंचमः ॥
 गणेशवादी गवकश्च हंसीरो निशि गीयते ॥ ९० ॥
 द्विमस्तीव्रेतरः इवाम आरोहे वर्ज्यधैवतः ॥
 पद्मवादी मत्स्यवादी रात्र्याद्यमहरे मत्स्यः ॥ ९१ ॥
 द्विमध्यमश्चान्वतीवो गवकोऽल्पनिषादकः ॥
 पांशश्चर्मभसंवादी कामोदो निशि गीयते ॥ ९२ ॥
 मान्यतीव्रस्वरोपेतः आरोहे वर्ज्यधैवतः ॥
 संपूर्णः पद्मवादी च हेमः कल्याण उच्यते ॥ ९३ ॥
 सर्वतीव्रस्वरोपेतः आरोहे वर्ज्यमध्यमः ॥
 गणिसंवादसंयुक्तश्चंद्रकांतो भवेत्तिशि ॥ ९४ ॥
 मो सुदुस्त्वितरे तीव्राः समो संवादिकादिनी ॥
 अवरोहे पगी वर्ज्यो नटोऽक्षी निशि गीयते ॥ ९५ ॥
 द्विमस्तीव्रेतरः पांशो रिशंवादी गवककः ॥
 निषादहीन आरोहे छात्रानाटो निशि स्मृतः ॥ ९६ ॥
 द्विमस्तीव्रान्वको मांशो आरोहे रिगयजितः ॥
 क्वचित्कोमलनिर्यामे केदारः प्रथमे निशि ॥ ९७ ॥
 केदारस्यैव भेदोऽयं इवामकामोदसंयुतः ॥
 आरोहे रिधवर्ज्यस्तु मल्लहा गीयते निशि ॥ ९८ ॥
 यदा केदाररामोऽस्मिन् बहुलस्तीव्रमध्यमः ॥
 लोकं सुदुनिषादश्च चांदनीत्यभिधीयते ॥ ९९ ॥
 सुदुरिरितरे तीव्रा वादिसंवादिनी गनी ॥
 पवजिता पूर्व्यामे गीयते निशि पूरिया ॥ १०० ॥
 सुदुमो निहयो गांशो निरंवादी समाजकः ॥
 नारोहे कषभी वामे द्वितीये निशि गीयते ॥ १०१ ॥

(९)

खमाजमेले खंचावल्गवरोहे रिवजिता ॥
 मातलं स्पृशति गांधीय पचका ह्यवरोहणे ॥ १०२ ॥
 रागेश्वरी मृदुमनिर्माशा पंचमवजिता ॥
 नरिरारोहणेऽन्वस्मिन्धवका गीयते निशि ॥ १०३ ॥
 रिपहीना मृदुमनिर्माशादिगवादिनी ॥
 औदुवा गीयते नृगं नक्तं चामे द्वितीयके ॥ १०४ ॥
 रिपहीना मृदुमनिर्माशादिगवादिनी ॥
 तिलंभिकार्थादुवा स्वाद्वितीयप्रहरे निशि ॥ १०५ ॥
 द्विगो द्विनिध मृदुमो गांधः संवादिपंचमः ॥
 आरोहेऽल्पनिगो नक्तं किंशूटीराम इष्यते ॥ १०६ ॥
 मान्यतीजा च प्रम्यत्वा सांशा संवादिपंचमा ॥
 मंड्रमध्यस्वरैर्भिल्यं पहाडी सार्वकालिका ॥ १०७ ॥
 मृदुमा द्विनिवादा च धरिषंवादिवादिनी ॥
 वर्णगांधारधाऽऽरोहे सौरटी निशि गीयते ॥ १०८ ॥
 पांशो रिपभसंवादी सौरटीतुन्यरूपकः ॥
 रिचको देसरागश्च द्वितीयप्रहरे निशि ॥ १०९ ॥
 द्विनिवादा द्विगांधारा प्वंधा संवादिपंचमा ॥
 सौरव्यंगत एवैवा निशि वैजयंतिका ॥ ११० ॥
 सांशः पंचमसंवादी रिचकः सौरटीमहत् ॥
 आरोहे वर्णधो रात्री कामोदलिलकादिकः ॥ १११ ॥
 हीनी रिपी मृदुर्मध सांशः संवादिपंचमः ॥
 गनिहीनस्तु महारो वर्षती गीयते सदा ॥ ११२ ॥
 निवाद्योद्धयोश्चापि महारेऽस्मिन्प्रवेशतः ॥
 कृपभस्वांदोलनाच्च मेधमहार उच्यते ॥ ११३ ॥
 सारंगसदृशः प्रायः सुरमहार उच्यते ॥
 कर्णाटसदृशो लक्ष्ये मीयानहार इष्यते ॥ ११४ ॥

मान्यतीव्रस्वरः पूर्णो मांशः संवादिपदुकः ॥
 आरोहेऽल्पनिपादश्च गौडमाहार उच्यते ॥ ११५ ॥
 मृदू गर्भो रिधौ तीव्रायुर्भौ नी पंचमोऽक्षकः ॥
 यत्र पदुस्तु संवादी कर्षी सा निधि गीयते ॥ ११६ ॥
 कोमलाः स्तुर्गमनय आरोहे गनिवर्जनम् ॥
 पदुपंचमसंवादः सिंधुरो गीयते निधि ॥ ११७ ॥
 कोमलाः स्तुर्गमनयो वादिसंवादिनी गनी ॥
 वज्रिती धर्षनी यत्र धानी सा गीयते सदा ॥ ११८ ॥
 कोमली तु मनी नी द्वी सवी संवादिवादिनी ॥
 आरोहे धैवतो वर्ष्यः सोका नीटावरी सदा ॥ ११९ ॥
 द्विगो द्विनिशीव्रिधः पट्टांशो मृदूनध्यमः ॥
 गारारागो मतः पूर्णो निधि वामे द्वितीयके ॥ १२० ॥
 मृदू गनी धर्मी रिस्तु तीव्रोऽक्षः पसहायकः ॥
 गांधारांदोहनं यत्र कर्णाटः स निधि स्मृतः ॥ १२१ ॥
 मृदयः स्तुर्गमनयः समी संवादिवादिनी ॥
 धैवतो वर्ष्यते यत्र कर्णाटो नायकी मतः ॥ १२२ ॥
 मध्यमोद्गाहसंयुक्तस्वारपट्टांशको यदा ॥
 कर्णाटो विजिस्त्रिच हुसेनीत्यभिधीयते ॥ १२३ ॥
 कर्णाटकस्यैव भेदः संपूर्णो मध्यमांशकः ॥
 मालकीशिकसंमिश्रः कौशीत्यभिमतो निधि ॥ १२४ ॥
 कोमला निगमास्तीव्री रिधावंचस्तुत्तारसः ॥
 पसंवादी मतोऽद्गुण्य आरोहे धगदुर्वलः ॥ १२५ ॥
 निगमा मृदवस्तीव्री रिधौ पांशः सहायकः ॥
 आरोहे धविहीनश्च सहानार्धनिधि त्रियः ॥ १२६ ॥
 कोमलाः स्तुर्गमनयो वादिसंवादिनी मर्षी ॥
 तीव्री रिधावर्धरावे गीता धानीभरी रुधैः ॥ १२७ ॥

(११)

निगमाः कोमला यत्र सनी संवादिवादिनी ॥
 वापरोहे पैकतोऽसौ बहारः स्वाहसंतके ॥ १२८ ॥
 मृदुर्म हतरे तीव्रा वादिसंवादिनीं गनी ॥
 आरोहे रिपहीनोऽयं विह्वरतु निशीथगः ॥ १२९ ॥
 तीव्रस्वरः वाहयश्च वादिसंवादिनीं गनी ॥
 मध्यमेन विहीनोऽसीं शंकोरोऽपि निशीथगः ॥ १३० ॥
 मृदु गनीं धनीं चैव सनीं संवादिवादिनीं ॥
 परिहीनो मालकौशिनिराशीघास्वरमौडुयः ॥ १३१ ॥
 रिपहीनः सर्वतीव्रो गांशः संवादिधैवतः ॥
 हिंदोल मौडुवो निम्बं वसंते गीयते युधैः ॥ १३२ ॥
 मृदु रिरितरे तीः र्व्यश्च द्विमध्यमः ॥
 पट्टवादी पसंवादी उतां वसंतकः ॥ १३३ ॥
 मांशः कलिंगपरजललितेर्मिश्रितस्त्रिभिः ॥
 संपूर्णो भद्रिहारश्च तृतीयप्रहरे निशि ॥ १३४ ॥
 वसंतमेले भंसारः संपूर्णो मृदुलवर्धनः ॥
 द्विमध्यमः पंचमांशस्तृतीयप्रहरे निशि ॥ १३५ ॥
 वसंतस्वरसंयुक्त आरोहे वज्रितर्पभः ॥
 पंचमः समसंवादश्चतुर्व्यप्रहरे निशि ॥ १३६ ॥
 मृदु रिधीं गनीं तीव्रीं वादिसंवादिनीं सपीं ॥
 मध्यमद्वयसंयुक्तः परजोऽपरराजगः ॥ १३७ ॥
 मृदु रिरितरे तीव्रा वादिसंवादिनीं धनीं ॥
 द्विमध्यमा पयर्न्यां च सोहन्यपरराजगा ॥ १३८ ॥
 कोमला रिमधास्तीव्रीं गनीं संवादिधैवतः ॥
 गांशो रात्रावस्यामे कलिंगो गीयते युधैः ॥ १३९ ॥
 अपरोहे पंचमः स्वाहैवतः कोमलो वदि ॥
 तदा ललितमेवामुं जगुर्ललितपंचमम् ॥ १४० ॥

मृदु रिनिभगास्तीव्रा मद्भयं पंचमो नहि ॥
 समसंवादिवादी च गीतानि ललितः ह्युभः ॥ १४१ ॥
 द्वाविंशत्युत्तरशतं रागाः संक्षेपतो मया ॥
 तीव्रक्षोमलयाद्याविस्वरैरेवं प्रकीर्तिताः ॥ १४२ ॥
 अथ प्रकटिते रागैर्नित्यं सप्रेमसुस्वरम् ॥
 गायेद्यः श्रीरामगुणान् स सर्वेष्पितमाप्तुवात् ॥ १४३ ॥

श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥



जाहिरात.

संगीतावर उपयोगी पुस्तकें.

- १ श्रीमद्भक्तसंगीतम् (संस्कृतभाषेत)
- २ श्रीमद्भागवतपदुक्तांतरः (")
- ३ रागचंद्रिका (")
- ४ अष्टोत्तरशतशालकभागम् (")
- ५ संगीतदर्पणम् (तुर्कभाषेत)
- ६ संगीतरत्नाकर (")
- ७ सारमालिका (")
- ८ हिंदुस्तानी संगीत पद्धति (मराठीत)
- ९ हिंदुस्तानी संगीत पद्धति (तुर्कभाषेत)
- १० रागचंद्रिकासार (हिंदीभाषेत)
- ११ संगीतशास्त्राभूतम् (रागचिन्हेषु) छापत आहे.
- १२ कल्याणगीतसंग्रह (भाग १ ते ३)
- १३ सारमेळकलादिभिः (मराठीभाषांतरासह)

अधिकडे आपले वेधे संगीताची अभिरुचि फारच वाढला प्रवा-
णावर आहे, हे प्रसिद्धच आहे. अशा वेळी आपल्या प्राचीन व अर्वा-
चीन संगीतावर उपयुक्त माहिती देतील, असे संघ छापून प्रसिद्ध
कारणास लक्षांतून समाजांत संगीतज्ञानाची वृद्धि होऊन कदाचित्
प्रचलित संगीताला योग्य वळखही लाभण्याचा संभव आहे, असे सम-
जून हे संघ प्रसिद्ध करण्यांत आले आहेत. हे संघ वेदा मिरचि-
ण्याच्या हेतूने सुद्धीच छापविलेले आहेत. अशा प्रकारला उपेजन व
आश्चर्य देणे आपल्या सुसंश्लित वर्गीकडे आहे, हे उपज आहे. शिव-
हुता, त्यांचे सेवेसाठीच ते प्रसिद्ध झाले आहेत, असेही समजां वेईल.

पुस्तकांसंबंधी पत्रव्यवहार खात्रीत वरपावर करावा—

पता:—डॉक्टर रामचंद्र रोंगे.

४ सध्याची नाळ गायबाटी, मुंबई.

